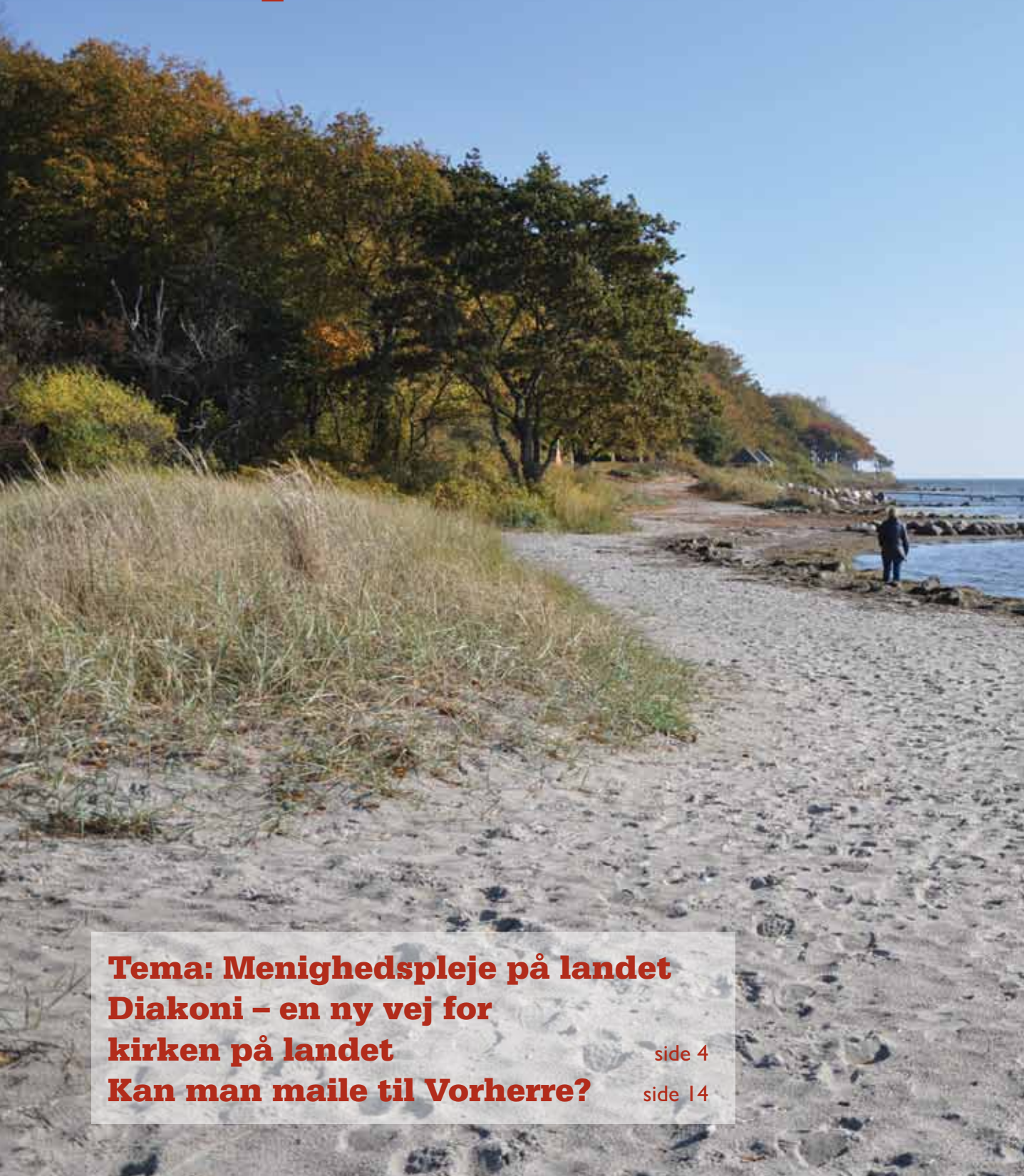

Samvirkende Menighedsplejer - et folkekirkeligt socialt arbejde

September [3] 2014

Tema: Menighedspleje på landet
Diakoni – en ny vej for
kirken på landet
Kan man maile til Vorherre?

side 4

side 14

Sammen

OM MENIGHEDSPLEJE

SAMVIRKENDE MENIGHEDSPEJER

Valby Tingsted 7, 2500 Valby
 Telefon 36 46 66 66
 Fax 36 13 06 20
 Giro nr. 9541 - 700 - 1797
 smp@menighedsplejer.dk
 www.menighedsplejer.dk

FÆLLESKONTORETS TELEFONÅBNINGSTID

Mandag - torsdag kl. 10-15
 Fredag kl. 10-12 36 46 66 66

FORMAND FOR FÆLLESUDVALGET

Fhv. kontorchef Ole Foldberg

GENERALSEKRETÆR

Kirsten R. Laursen 36 13 06 21
 kl@menighedsplejer.dk

FORRETNINGSFØRER

Michael Madsen 36 13 06 34
 mm@menighedsplejer.dk

ADMINISTRATION

Eva Nørregaard 36 13 06 22
 Iben Meinertsen 36 13 06 23
 Anne Marie Kær Hornung 36 13 06 35
 Lone Sørensen 36 13 06 46
 Uffe Grønæk Laugesen 36 13 06 37

UDVIKLINGSKONSULENTER

NORDJYLLAND:
 Birgitte Viftrup Mortensen 20 35 14 16
 bvm@menighedsplejer.dk

SYDJYLLAND OG FYN:

Annette C. Langdahl 21 34 26 62
 acl@menighedsplejer.dk

LOLLAND-FALSTER:

Mei Petersen 26 89 06 39
 klp@menighedsplejer.dk

SJÆLLAND/KØBENHAVN OG BORNHOLM,

Betina Køster 36 13 06 41
 bk@menighedsplejer.dk
 Nina Baun 36 13 06 39
 nb@menighedsplejer.dk
 Helle Engelsborg Olsen 36 13 06 40
 heo@menighedsplejer
 Eva Christoffersen 36 13 06 31
 ec@menighedsplejer.dk
 Valby Tingsted 7, 2500 Valby

FOLKEKIRKENS FERIEHJÆLP

feriehjaelp
 @menighedsplejer.dk 36 46 66 66
 – viderestilling til:
 Betina Køster eller
 Iben Meinertsen
 Træffetid: kl. 11.00-12.00

AFLASTNINGSTJENESTE

Nina Baun 36 13 06 39

BESØGSTJENESTE

Helle Engelsborg Olsen 36 13 06 40
 Eva Christoffersen 36 13 06 31
 Paul-Erik B. Maertens 36 13 06 42
 p-e@menighedsplejer.dk
 Træffetid: tirsdag kl. 10.00-13.00

INDHOLD

Aktuel kommentar v/Kirsten R. Laursen	3
Kirken på landet – en kirke på vej	4
Aktive på ferien Interview v/klr	6
Kirkens sociale rolle på landet	8
14 dage med Folkekirkens Feriehjælp	10
Bog anmeldelse: Frivillighedens autonomi	12
Nye projekter	13
Kan man maile til Vorherre?	14
Menighedspleje:	15
Oplysninger om muligheder	
Landet rundt	16
SMP-kurser 2014	18
Bagsidekommentar v/Christina Rygaard Kristiansen	20

INFORMATION

Kirsten R. Laursen 36 13 06 21
 Bjørn Andersen
 andersen.st.th@get2net.dk

HJEMMESIDE

KirkeWeb, info@kirkeweb.dk

RECEPTION OG

FONDEN „DE STILLE STUER“
 Estrella Inostroza Acosta 36 46 66 66

KIRKENS GENBRUG

Kirsten R. Laursen 36 13 06 21
 Michael Madsen 36 13 06 34
 Anne Olesen 21 75 25 03
 Vagn Nielsen 20 27 49 14
 Annette B. Iversen 40 16 00 20

FRIVILLIGE

Anne Olesen, Jens Bilberg, Lisbeth
 Schnoor, Bjørn Andersen, Marianne
 Rytto, Ursula Rasch Skou, Maria
 Gøtzsche, besøghunden Molly

FORSIDENS FOTO

Den smukke kyst ved Nysted (Lolland),
 hvor der i mange år har været en aktiv
 menighedspleje.
 Foto: Kirsten R. Laursen

Menighedsplejen og landområderne

I Danmark har menighedens sociale arbejde traditionelt mest været en aktivitet i byerne. Fra midt i det 19. århundrede blev der i bymenigheder landet over tilknyttet diakonisser, der udførte sociale opgaver for sognenes dårligt stillede (fattige, syge, ældre, børnefamilier m.fl.). Det var begyndelsen på bysognenes menighedsplejearbejde, der samtidig involverede en lang række lokale frivillige.

I nogle årtier i det 20. årh. syntes velfærdsstaten at være på vej til at overflødiggøre det frivillige sociale arbejde, også menighedsplejen, med det offentlige overtagelse af mange opgaver over for de sårbare og udsatte grupper. Sådan gik det ikke. Fra midten af 1980'erne og i tiltagende grad i de seneste årtier har det frivillige arbejde fået nyt liv og megen anerkendelse. Også i Folkekirkens sogne er erkendelsen af behovet for en øget menighedsplejeindsats blevet mere markant i de senere år. Med denne udvikling følger en naturlig interesse for menighedspleje også i landsogne. Blandt de nytilmeldte sogne i Samvirkende Menighedsplejer har der i lang tid været lige så mange landsogne som bysogne. En sammentælling af vore medlemmer viser, at der nu er 145 mindre sogne (incl. mindre bysogne op til 4.000 indbyggere, dog er langt størsteparten deciderede landsogne) og 296 større bysogne i medlemskredsen.

Ensomheden og den sociale nød er mindst lige så stor på landet som i byen. Flere og flere indbyggere på landet lever i dag uden at have tætte relationer til naboerne, fordi deres arbejde og engagement er i en nærliggende by. Skoler og andre fælles offentlige steder nedlægges, og meget få landsbyer har nu butikker, hvor man kan møde

sine naboer. Det skaber ensomhed for mennesker, der lever på landet uden at være i arbejde. Tilmed er der en stigende befolkningsgruppe af socialt dårligt stillede, bl.a. kontanthjælpsmodtagere, på landet, fordi boligerne kan købes eller lejes billigt.

Alle, der bor på landet, er i fare for mentalt at blive trukket ned af den negative spiral af forhold, der forringes ikke mindst af den negative italesættelse af landområderne. Nogen skammer sig ligefrem over at bo på landet og være en del af "Udkantsdanmark". De flytter måske og kommer dermed til at forringe vilkårene for dem, der bliver tilbage. Ordet "Udkantsdanmark" skal efter min mening ties ihjel, og i stedet skal den gamle sætning "Det er så dejligt ude på landet" holdes i hævd. For landet rummer trods de aktuelle udfordringer muligheder, som byerne ikke har, ikke mindst en skøn natur og mulighed for ro. Oveni har man også cyberspace på landet og de samme digitale muligheder som alle andre. De fleste kan med privat eller kollektiv trafik bevæge sig ind til den nærmeste by, hvis man har behov for det, byen rummer.

Kirkerne på landet ligger der stadig som et vidnesbyrd om en stolt sognetradition. Derfor har de ansatte dér og frivillige en forpligtelse til at gå ind i et både kulturelt og socialt projekt – gerne med lokale samarbejdspartnere – for at pege på de særlige muligheder og fordele i landområderne og for at få skabt gode rammer for meningsfulde fællesskaber der, hvor folk bor. Der er brug for en særlig social indsats fra kirkerne på landet med udgangspunkt i det nære miljø, men også gerne med samarbejde på tværs af sogne.

Kirsten R. Laursen

Kirken på landet – en kirke på vej

Diakoni og menighedspleje som en vigtig ny vej for kirken på landet

Af Birgitte Rosager Møldrup, sognepræst i Kollerup-Vindelev Sogne (nord for Jelling) og tovholder for arbejdsgruppen "Kirken på landet".

Meget har flyttet sig på landet siden Morten Korchs tid. Mennesker flytter sig også og flytter væk – selv prinser og prinsesser! Men nogen flytter ikke fra landet. Og andre igen flytter ud på landet, fordi huspriserne eller huslejen er lav. Fakta er, at man på landet oplever en stigende fraflytning, men samtidig erfarer Danmarks Statistik, at borgere på offentlig ydelse i overvejende grad bor i de mest "landlige" kommuner – som nogen kalder Udkantsdanmark. Livet på landet er altså ikke mere et liv i et "reservat", hvor man ikke oplever den "rå virkelighed". Det betyder, at kirken bliver opmærksom på, at der er brug for den på en anden måde end tidligere.

Kirken som ressourcekrævende – eller som ressource?

Arbejdsgruppen "Kirken på landet" (se www.grundtvig.dk) har eksisteret siden 2012. Initiativtagere var Lolland-Falster Stift, Grundtvigsk Forum og FUV: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter. Arbejdsgruppen har fra starten tænkt udvikling og ikke afvikling. Nogen ser kirken på landet som noget ressourcekrævende og næsten overflødig, for "hvor mange bruger den?". Arbejdsgruppen har i stedet spurgt: Er kirken på landet ikke i virkeligheden selv en ressource, som ikke må tabes på gulvet?

Diakoni er fællesskab

Hvis vi skal undgå, at kirken på landet går tabt som ressource, kræver det ikke

bare, at vi kæmper med ministeriet om, at den skal bevares. Vi skal også kæmpe for, at den udvikler sig, så den er nærværende i det liv, der leves på landet i dag. Der kommer vi ikke uden om diakonien. Det er et begreb, som vi skal have talt om, så det kan blive en opgave, som Folkekirken i sin bredde kan tage på sig. Der har i mange år været en tendens til, at diakonien har været "reserveret" bestemte kirkelige retninger, men i sin oprindelse er diakoni integreret i kirkens måde at være et fællesskab på. Og måske kan man endda formulere det således: et fællesskab er en måde at praktisere diakoni på. Og det er det fællesskab, som kirken på landet skal udvikle.

Diakoni på landet i udvikling

Hvordan man for en snes år siden tænkte diakoni på landet, står rammende beskrevet i "Praktisk Teologi" fra 1992: "Der er mere end én pensioneret landmand, der har gjort sig til en vane at gå rundt og tilse de mest skrøbelige af de ældre enlige kvinder på vejen før sengetid, - omtrent på samme måde som han har været vant til at tage en runde i stalden før sengetid. Den slags og meget andet kræver ingen organisation...". Selv om det lyder morsomt i vores ører, så var det sådan, det var. Men i dag bor de "tilsynskrævende" gamle i den nærmeste by med indkøbsmuligheder, og landmanden er måske fra Holland. Derfor: I 2014 skal kærligheden organiseres, hvis den skal udøves. Det har Folkekirken ikke været vant til, og slet ikke på landet. Den organiserede diakoni har været et byfænomen, hvor f.eks. Samvirkende Menighedsplejer og Kirkens Korshær har udøvet diakoni i mere eller mindre tæt samarbejde med byens sogne.

Der er nu en del sogne på landet, der samarbejder med Samvirkende Menighedsplejer (se tallene på s. 3), fordi man de steder allerede har set, at den diakonale opgave ikke begrænser sig til at "besøge de gamle". Kirken på

landet bliver nødt til også at bruge ord som "de udstødte" eller de "svage familier", uden at man dermed føler, at man taler dårligt om nogen. Hvis ikke vi lærer at sige det, som det er, så lukker vi øjnene for de problemer, mennesker omkring os har. Og det er en køn kirke, der gør sådan.

Diakoni i kirken på landet skal først og fremmest have karakter af at være et fællesskab, man ikke med besvær skal skrue sig ned i, men som i sin form indbyder og appellerer til dem, der i forvejen føler sig sat udenfor i mange andre sammenhænge.

Kan Folkekirken mon løfte opgaven?

Netop i disse år får diakonien fornyet opmærksomhed, både hvad angår uddannelse og folkekirkelig praksis. Aarhus Universitet starter kandidatuddannelse i diakoni i efteråret, og FUV vil tilbyde ugekursus for præster på landet fra efteråret 2015 m.m. Der er fokus på diakoni fra flere kanter.

Men selv om Folkekirken på landet skal finde sin egen vej at blive nærværende diakonal kirke på, skal den også lære af andres erfaringer. Menighedsplejens historie er historien om en organisation, der har villet udøve diakoni på sogneniveau. Man kan kalde det for decentral diakoni. Jeg tror, det er en vinkel på diakonien, der kan bære frugt for kirken på landet.

Kirken har på de indre linjer altid brug for et rum, hvor forkyndelsen kan lyde og lyttes til og udvikle sig, som den har gjort det gennem hele kirkens historie. Kirken på landet må dog ikke begrænse sine opgaver til det, men finde ressourcerne til at være tilstedeværende kirke for alle.

Aktive på ferien – og hjemme på landet

En dag i højsommeren, fredag d. 11. juli, tog jeg til Faaborg for at besøge frivillige og familier, der var på ferie med Folkekirkens Feriehjælp på Faaborg Feriecenter. Først besøger jeg en familie, der er med som frivillige rejseledere for de tre deltagende feriefamilier fra landsognene Horsslunde, Nordlunde og Nøbbet fra Nordvestlolland. Vi får en god snak, mens vi spiser frokost.

Familien består af Michael, der er ansat som idrætslærer ved de to skoler, der er i Horsslunde, hans kone Lotte, der er ved at videreudanne sig inden for faget pædagogisk socialpsykologi, og så deres to døtre Marie (18 år) og Signe (15 år). Familien er for ikke så længe siden flyttet til Horsslunde fra Københavnsområdet efter en beslutning om, at de ville hen og bo et mere fredeligt sted, end de boede før. For dem er det vigtigt, at Lolland er et positivt tilvalg. Da præsten i Horsslunde havde spurgt familien, om de havde lyst til at være med som frivillige på turen, havde de sagt ja. Det er første gang, de deltager – men, som Michael sagde, "det bliver måske ikke sidste gang. Det har været

Lotte og Michael og deres to døtre Signe og Marie hygger sig på altanen med fin udsigt over området og vandet

Foto: Kirsten R. Laursen.

godt for os at opleve, at børnefamilierne, der jo kender os i forvejen hjemmefra, har været så glade for, at vi er her. Familierne er selvfølgelig meget sig selv i ferieugen, men vi har været der, hvis de har haft brug for os, og så har vi været med til at stå for forskellige fælles aktiviteter (spisning, badeture, tur til Egeskov, zumba, stadionlege, krabbefiskeri m.m.).

For os betyder det meget, at vi kan være aktive i det lokale miljø i Horsslunde, hvor der foregår mange gode ting. Der er 2 skoler, der er sportshal, der er muligheder for at købe ind, og der er rigtig mange gode foreninger og meget andet. Horsslunde blev "Årets Landsby" i 2010 (se faktaboks). Vi kan godt lide at være en del af det lokale liv, så vi synes, vi hører til, og her er vi med for at gøre vort for, at familierne får en rigtig god ferieuge."

Efter en rundtur på det hyggelige og smukt beliggende feriecenter følger Lotte mig hen til en af de tre familier, nemlig til Johnny og Tina og de 3 drenge Tobias (19 år), Matthias (16 år) og Andreas (6 år). Jeg bliver budt på kaffe og kage på den hyggelige altan med udsigt ud over vandet. "Vi har været utroligt glade for at være med også i år. Vi var allerede med på ferietilbudet i Marielyst i fjor", fortæller Johnny og Tina. "Vi to har været på museumsbesøg, på masser af gåture (ca. 150 km i alt), og vi har hygget os med spil om aftenen, når børnene var i seng." Drengene har muntret sig med at bade og lave aktiviteter udenfor i det fantastisk

gode vejr. "Det allerbedste har været swimmingpoolen, og så har jeg fået en ny ven", fortæller Andreas, der er fuld af spilopper og tydeligt har det sjovt.

"I morgen skal vi godt nok hjem, men det er også godt nok", fortæller Johnny og Tina. "Vi har en stor datter derhjemme, som vi savner. Vi skal tidligt af sted, så for at være sikre på at være færdige er kufferterne stort set pakket allerede. Derhjemme vil vi foruden de daglige gøremål (der bl.a. omfatter pasning af en stor køkkenhave) holde fast i de mange gåture, der er blevet

vores vane, mens vi har været her." Hele familien fortæller med glæde om deres meget gode præst, Merete, som de store drenge har gået til konfirmationsforberedelse hos. "Vi har fået en fin julepakke fra kirken, og tre gange for nylig har vi sammen med andre familier været inviteret til præstegårdens lokaler til fællesspisning, også her op til ferien, og det har været rigtig hyggeligt og flot, at præsten inviterede", er familien enig om.

Kirsten R. Laursen

Foto: Kirsten R. Laursen.

Faktaboks:

Begrundelsen for, at Horslunde blev "Årets Landsby" i 2010, er, at byen som tidligere "hovedby" i Ravnsborg Kommune "gennem folkeligt engagement og sammenhold har formået at bevare: dagplejelegestue, børnehave, en folkeskole, en privatskole, en ungdomsklub, sportshal, idrætsanlæg, skoletandlæge, bibliotek, ældrecenter, busterminal, musikskole, lægehus, alsidige foreningstilbud, apotekerudsalg, postbutik, pengeinstitut, superbrugs, købmand, benzinanlæg, bager, vaskeri, frisør, håndværksvirksomheder, galleri m. v. Traditionerne holdes i hævd med f. eks. fastelavns- og Skt. Hans-arrangementer, høst-

fest, juletræstænding m. v." (citeret fra dommerkomitéens begrundelse). Horslunde-Nordlunde-Nøbbet, der er et landpastorat på i alt 1.283 indbyggere, blev i 2009 tilmeldt Samvirkende Menighedsplejer. Frivillige fra kirken yder en indsats på ældrecenteret, og der uddeles julepakker. Der deltager børnefamilier fra pastoratet i SMP's 1 uges hytteferie med Folkekirkens Feriehjælp. Fra 2013 kom pastoratet også med i det netværksprojekt, som SMP i disse år bistår sogne på Lolland og Falster med at sætte i gang, med fællesspisning og aktiviteter for børnefamilier i sognenes lokaler.

Kirkens sociale rolle på landet

– kan vi i Danmark lære noget af den engelske kirke?

af sognepræst Christina Rygaard
Kristiansen, Tingsted sogn, Falster,
medlem af arbejdsgruppen
"Kirken på landet"

Hvad med en klub for folk, der aldrig får en ordentlig ferie – sådan en har de i et pastorat i Leicestershire, hvor der var mange, der aldrig kom nogen steder, men nu har fået venner og oplevelser til fælles. Eller en ugentlig café-morgen i en af kirkerne – det har de i North Baddesley. Der kunne skrives mange artikler om de mange meget forskellige initiativer af diakonal art, som den engelske kirke på landet rummer. Men her vil jeg stille skarpt på to ting. Hvorfor gør de det, og hvordan? Eksemplerne kan man surfe sig til bl.a. på de to hjemmesider nævnt sidst i artiklen.

Hvorfor?

Fordi det er den engelske kirkes politik, at der skal være kirkeligt nærvær i alle lokalsamfund. Og med til nærværet hører omsorg for dem, man deler fællesskab med. Kirken er i lokalsamfundet – også de meget små, hvor der ikke er andet end kirke, for at tjene dem, den er iblandt. Dette "hvorfor" er meget vigtigt, for det er ud fra det, at alle "hvad"- og "hvordan"-spørgsmål besvares. "Hvad" må vi lade ligge i denne omgang og i stedet gå direkte til "hvordan".

Hvordan gør de så?

De lader sig ikke kyse af ringe størrelse. Jeg talte med mennesker, hvor me-

nigheden består af 20 betalende medlemmer, som bestemt syntes at have mulighed for at tjene lokalsamfundet som kirke, der rakte ud.

Forberedelse

Noget af det, som jeg har bidt mærke i ved de initiativer jeg har hørt om, og det materiale jeg har set, er den meget grundige forberedelse, som går forud,

Der er åbnet postkontor i en metodistkirke på landet i Weaverthorpe.

før man sætter nye initiativer i søen. Der er ikke tale om et par stykker, som finder ud af, hvad de synes kunne være en god ide, og så starter vi og ser, om der er nogen, der er enige. Da grundtanken er, at kirken skal tjene det lokalområde, den er kirke i, så går man grundigt til værks med at undersøge, hvad der sker lokalt i forvejen, hvilke målgrupper, der kan være tale om, og hvad deres behov og ønsker er – man tager faktisk rundt og snakker med

I St. Peter's Church i et landområde i Oxfordshire afholdes der håndarbejdsmarked

folk. Bøn er en anden vigtig del af det forberedende arbejde, for det holder alle skarpe på, hvorfor det overhovedet er, man føler sig kaldet til at gøre noget som helst, og er også det sted, hvorfra benzinen til at fortsætte skal komme, når der melder sig uforudsete udfordringer.

Samarbejdspartnere

Næste skridt er at finde samarbejdspartnere. Samarbejde – projektpartnere – er det helt hotte. Det kan være andre sogne, lokale foreninger, lokale ildsjæle, sågar firmaer, som ønsker at være med til det projekt, man er nået frem til at ville arbejde med. Samarbejde skal der til. Jeg hørte stort set ikke om nogen, der startede noget uden.

Farvel til Joan B. Olsen

Joan Bencke Olsen har d. 1. september forladt SMP for at gå på efterløn. Joan har været ansat i organisationens administrationsafdeling siden januar 2007. Hendes primære arbejdsområder har været administration af SMP's ældreboliger Sct. Maria Park i Roskilde, samt Willemoesgård og Kirkebjerghus i København og Solbjerg på Frederiksberg. Desuden har Joan varetaget SMP's kassefunktion, forsikringssager samt stået for indkøb til Fælleskontoret i Valby. Hun har i to perioder været medarbejderrepræsentant i Fællesudvalget. Tak til Joan for en solid indsats og for et godt kollegaskab.

Kirsten R. Laursen

Lederskab og økonomi

Det er langt de fleste gange et must, at projektet, det være sig stort eller lille, er selvfinansierende og med tiden også selvkørende. Det fører til den tredje ting, som er værd at notere sig. Det tænkes med ind i projekter, hvordan de skal generere lokalt lederskab. Mange nye ledere er kommet til, fordi de fik ansvar og ikke bare opgaver. Men det kræver mod og vilje til at give tøjlerne til nye hænder, hvis det skal lykkes.

Mod og kræfter

Alt dette grundige arbejde gøres, for at ingen skal ende med at lide af initiativudmattelse, som kommer, når man igen og igen starter noget, der aldrig rigtig bliver til noget, og derfor hele tiden må starte noget nyt. Det er ekstra vigtigt i landlige sammenhænge, hvor der altid er tale om mange meget forskellige opgaver og en begrænset mængde kræfter til at løse dem med. Der er stor respekt og omsorg for selv meget små projekter. Også det er vigtigt i en landlig virkelighed, hvor modet til at prøve sig frem dør, hvis motøet er 'flere er bedre'.

Se mere på:

www.arthurrankcentre.org.uk

www.freshexpressions.org.uk/

Fotos er hentet fra:

www.flickr.com/photos/arthurrankcentre

14 dage med Folkekirkens Feriehjælp

Caroline:
"Jeg ville gerne udfordres, og det blev jeg. Jeg var for første gang frivillig i uge 27 og 28 og vil anbefale det til andre. Jeg er nu kommet hjem og tænker, at jeg gerne vil af sted igen til næste år."

”

Minisheriffen fra Tingbjerg

Sognepræst Ulrich Vogel fra Tingbjerg Kirke i Københavns Nordvestkvarter deltog på Feriecenter Marielyst i både uge 27 og 28. Generalsekretæren, som også er bladredaktør, var på besøg i Marielyst den sidste af ugerne og fik en god snak med Ulrich og de frivillige Rita Kjeld Langeland, Bodil Feliciotti og Maja Rydskov. Ved siden af sin rejselederrolle for børnefamilier tilknyttet menighedsplejen i Tingbjerg Sogn var Ulrich i begge ferieuger kontaktperson mellem alle de deltagende sogne og feriestedets administration. "Jeg har fungeret som en slags minisherif", fortalte Ulrich med et smil. Der havde været en del udfordringer i denne opgave, bl.a. omkring skift fra den ene uge til den anden og alle de opgaver, der er med at få ryddet op og gjort klar til næste hold. Nogle sogne klarede alt selv, mens andre havde brug for støtte. Denne særlige opgave forhindrede ikke

Ulrich i at nyde samværet med familierne og de frivillige fra Tingbjerg. Også familier og frivillige fra Diakoniens Hus, der er en særlig menighedsplejeorganisation i Tingbjerg, deltog. Det var et dejligt vejr i de to uger. Familier og frivillige nød vandet og opholdet tæt på stranden, hvor man mødtes og sang sammen om aftnerne. Der var ikke så mange fælles aktiviteter, eftersom holdningen til ferieopholdet fra Tingbjerg sogn er, at familierne har det bedst med at være sig selv det meste af tiden og opleve opholdet som familiens egen ferie først og fremmest. Børnene, der kom forbi, så ud til at nyde ferien meget. De var tydeligt nok også glade for at komme hen til Ulrich og de øvrige rejseledere og få en lille snak. "Vi var ude at bade i dag, selv om bølgerne er høje, fortalte de".

Nye udfordringer

En anden, der var frivillig ferieven i de

◀ *Helsingør Ferieby ligger dejligt med udsigt til vandet og til Sverige* Foto: Rune Hansen.

samme 14 dage, var Caroline, der ønsker at bevare sin anonymitet og ikke få bragt efternavn og foto i bladet. Betina Køster, leder af Folkekirkens Feriehjælp, havde efterfølgende en samtale med Caroline, der havde deltaget ved ferieopholdet i Helsingør Ferieby. Se interviewet i fuld længde på [www.menighedsplejer.dk/Folkekirkens Feriehjælp](http://www.menighedsplejer.dk/Folkekirkens_Feriehjaelp). Hvad fik dig til at melde dig som frivillig? "Jeg har hørt godt om projektet og vil gerne bruge min uddannelse som professionsbachelor på en anden måde end i en almindelig daginstitution. Jeg ville gerne udfordres, og det blev jeg. Jeg var for første gang frivillig i uge 27 og 28 og vil anbefale det til andre. Jeg er nu kommet hjem og tænker, at jeg gerne vil af sted igen til næste år." Hvad har været den største oplevelse for dig sammen med familier på turen? "At være med til at skabe rammerne for et fællesskab og udføre min rolle som diplomaten. Det har været vigtigt for mig at være en del af fællesskabet, men ikke tale med, når den ene familie f.eks. taler dårligt om en anden. Jeg ser også min rolle som vigtig for fællesskabets værdier for, hvordan man er sammen."

Hvad var det bedste?

"At se, hvordan mange af børnene hurtigt får en ny bedste ven. Jeg spurgte børnene den sidste dag, hvad der havde været det bedste. De fleste sagde: at få en ny ven. Jeg oplevede, at de fleste forældre gjorde meget for at finde lege-kammerater til deres børn." Hvilke tilbagemeldinger har du fået fra familierne? "Der har været stor tilfredshed med Helsingør Ferieby og området. Aktiviteterne på stedet er gode og alsidige i forhold til børnenes aldre. Den grønne natur, terrassen, den korte afstand til stranden og byen, og roen har været et hit. En mor sagde til mig på tredjedagen, at hun manglede, at vi alle deltagere lavede noget

sammen. Hun fortalte, at hun nogle dage slet ikke talte med andre voksne, da hun var alenemor. Jeg arrangerede en hyggeeftermiddag dagen efter, hvor alle mødte op plus 4 af husenes gæster. Det blev en rigtig god eftermiddag. En mor sagde den sidste aften til mig, at hun syntes, jeg havde været rigtig god. Hun fortalte også, at hun før havde deltaget i lignende ferier. Men hun havde ikke oplevet, at der så mange gange var blevet banket på hendes dør omkring det ene eller det andet. Hun var glad for at få alle informationerne.

Ulrich, Rita, Bodil og Maja hygger sig på terrassen sammen med nogle af de børn, der deltog fra Tingbjerg Sogn Foto Kirsten R. Laursen.

Jeg fik meget ros af denne mor og et knus til afsked.

Jeg rejste med en mix kvote (af familier sammensat fra flere sogne). En del af familierne havde kun kort tid forinden fået tilbuddet om at komme på ferie. Disse familier strålede, når de fortalte om telefonopkaldet, hvor de havde fået ferien. Der er ingen tvivl om, at en uges ferie bringer stor forventningsglæde både for de voksne som for børnene. Forældrene gav også udtryk for, at det betyder meget for børnene at kunne fortælle i børnehaven, at de har været på ferie og fanget krabber."

Er der noget, der har gjort specielt indtryk på dig? "Den store glæde over at være på ferien og forventningens glæde over at skulle på ferie er nok det vigtigste."

bk/krl

Frivillighedens autonomi

Anmeldelse af Anders la Cour: Frivillighedens logik og dens politik. En analyse af den personrettede frivillige sociale indsats og statens frivilligheds-politik, Nyt fra samfundsvidenskaberne 2014 (184 sider, 210 kr.).

Af generalsekretær Kirsten R. Laursen. Lektor Anders la Cour, Institut for Ledelse, Politik & Filosofi, Copenhagen Business School, har udgivet denne læseværdige bog efter mange års beskæftigelse med emnet. Det er frivillighedens socialitet, der interesserer la Cour. I hans analyse af de frivilliges interaktion med borgerne afdækkes nogle paradokser:

- De frivilliges indsats er både arbejde og fritid.
- De frivillige går ind under formel omsorg som en del af en organisations arbejde. Alligevel har den frivilliges møde og interaktion med den borger, man er sammen med i frivilligfunktionen, en uformel karakter.

Analysen knytter til ved den tyske sociolog Niklas Luhmanns (1927-1998) teorier og bygger endvidere på 32 interviews med ledere og frivillige fra forskellige organiseringer af frivillighed. Den munder ud i den tese, som er bogens væsentligste bidrag, at frivillige ikke kan underkastes regler. Dybest set er de frie til at gøre det, der i nær-været med "den anden" falder naturligt. Velfærdssamfundets inddragelse af de frivillige i den personrettede sociale indsats vil ifølge la Cour først lykkes, når man forstår at organisere frivilligheden i respekt for frivillighedens autonomi.

Endvidere afdækker la Cour et paradoks i sin analyse af statens frivilligheds-politik. I statens interesse for frivillighed siden begyndelsen af 1980'erne er lag på lag blevet lagt oven på hinanden i statens engagement: 1. Frivilligheden som en tillokkende modsætning til den

offentlige omsorgspraksis, 2. Frivilligheden som et ønskværdigt supplement til den offentlige omsorgspraksis, 3. Frivilligheden som en kvalitet, staten ønsker at være med til at bestemme og 4. Frivilligheden som en metode, staten ønsker at forme.

Først var frivilligheden noget, staten ønskede at facilitere. I næste stadium ville staten koordinere, og derfra har statens intentioner bevæget sig over i at ville opdrage og – som det nu ser ud – at ville styre. I dette forløb, hvor statens fascination af mulighederne i frivilligheden er steget proportionalt med ønsket om at opdrage og styre frivilligheden ved at bestemme kvalitetskrav og metode, er et paradoks blevet stadig mere tydeligt: Staten er fascineret af de frivilliges omsorg, der i sin metode er anderledes medmenneskelig, ansvarliggørende og fleksibel end de standardiserede metoder, det offentlige selv anvender i sin omsorgspraksis. Samtidig ønsker staten netop på grund af de bureaukratiske tendenser mere og mere at fratage de frivillige deres frihed ved at kræve bestemte regler og metoder for de frivilliges indsats. Efter la Cours opfattelse er dette paradoks et udtryk for en magtesløshed i statens magtstrategi.

Bogen er relevant for enhver, der er engageret i frivilligt socialt arbejde. Den anmeldes mere indgående på www.menighedsplejer.dk. Her fremlægges også kritikpunkter i forhold til la Cours bog, blandt andet, at jeg finder hans karakteristik af de frivillige organisationers regelbundne principper for formalistisk.

Nye projekter

i Samvirkende Menighedsplejer

Projekt Netværk for børnefamilier

Et projekt på Lolland og Falster, "Ferie og nye muligheder gennem netværk, aktiviteter og rådgivning", igangsat i juni 2013, er blevet forlænget til perioden juni 2014-maj 2015. Derfor fortsætter projektleder Mei Petersen sin indsats for at støtte sogne, der gerne vil arbejde med denne frivillige opgave. Gennem samværsaktiviteter med et rådgivende element vil man tilgodese bl.a. de mange børnefamilier fra området, der har været på ferie med Folkekirkenes Feriehjælp. Sogne i området med interesse for arbejdsområdet kan kontakte Mei Petersen på tlf. 26 89 06 39.

Projekt "Samværsaktiviteter for hjemmeboende psykisk syge"

Formålet med dette 1-årige projekt er at hjælpe ensomme psykisk skrøbelige ud af deres isolation. Opgaven skal varetages af frivillige i tæt samarbejde med en koordinator. Mennesker med tunge psykiatriske diagnoser omfattes ikke af ordningen. Det ville være for svær en opgave for frivillige. Vort indtryk er, at sognene i stigende grad opsøges af ensomme psykisk syge. Med projektet håber vi at kunne udvikle metoder til inspiration for sognenes besøgstjenester, når man ønsker at hjælpe psykisk syge ved at inddrage frivillige. Projektet vil få hjemsted på tre af SMP's særlige virkesteder: Københavns, Aalborg og Kolding Kommuner. Ønsker man at vide mere eller at melde sig til en frivillig indsats, så kontakt Helle Engels-

borg Olsen (tlf. 36 13 06 40 – København), Birgitte Viftrup Mortensen (tlf. 20 35 14 16 – Aalborg) og Annette C. Langdahl (tlf. 21 34 26 62 - Kolding).

Projekt "Det gode liv med demens – et liv med sociale relationer"

SMP har fået en 3-årig bevilling til SMP's demens- og aflastningstjeneste i Storkøbenhavn, der omfatter København, Frederiksberg, Gladsaxe og Rødovre Kommuner. Vore mødelokaler i Valby skal danne ramme om et ugentligt samvær for demensramte og pårørende. De kan komme sammen eller hver for sig. Formålet er, at både demente og pårørende gennem samværet kan få støtte til at mestre deres hverdag. Fra det ugentlige samvær skal udgå forskellige, individuelt tilpassede aktiviteter, som demente kan deltage i sammen med frivillige. Frivillige skal endvidere tilbyde de demensramte familier hjælp til private sammenkomster ("Homeparties"). Her kommer de ud og informerer familien og nære slægtninge og venner om, hvilke særlige behov man har ved at være pårørende til en dement. Vi håber, at projektet kan danne model for nye initiativer i aflastningstjenesterne landet over. Ønsker du at vide mere om projektet eller tilbyde din assistance som frivillig, så kontakt projektleder Nina Baun på tlf. 36 13 06 39.

krl

Kan man maile til Vorherre?

Datastuer i kirkernes lokaler?

Samvirkende Menighedsplejer og den uafhængige nonprofit organisation Telecentre-danmark har indledt et samarbejde om at støtte oprettelsen af uformelle it-undervisningssteder. Personerne bag Telecentre-danmark har 20 års erfaring med frivilligt arbejde og oprettelse af sådanne steder. Den første datastue er nu igangsat i Højdevang Sogn, Amager. "Vi har længe ønsket os en aktivitet for de unge efter konfirmationen. Mange af vores ældre frygter den digitale fremtid. Da jeg blev kontaktet med et tilbud om samarbejde om etableringen af en datastue, var der bred enighed i menighedsrådet og blandt kirkens personale om tanken. Jeg tror, vi får stor glæde af denne nye aktivitet. I kirkens diakoni har vi altid påtaget os at hjælpe svage mennesker, her er det it-svage borgere", udtaler sognepræst Peter Buch.

Datastuen ved Højdevangskirken er oprettet med 4 maskiner og frivillige undervisere, yngre og ældre, der hver især tilbyder vejledning eller undervisning i brugen af en computer. Tilbuddene bestemmes af vejledernes interesser og viden. Datastuerne i Telecentre-danmarks netværk drives på frivilligt grundlag og af interesse for sammen at udforske de mange muligheder og lettelser, der er ved at bruge de nye teknologier.

"Der er vigtigt at møde borgerne, hvor de er. For mange er det en overvindelse at give sig i kast med it. Ved kirkernes medvirken er det muligt at nå nye målgrupper, der kan lære i trygge og kendte omgivelser", siger direktør Gitte E. Olsen. "Derfor er Telecentre-danmark glade for samarbejdet. Vi vil gerne facilitere netværk for datastuer og uformelle netværk for it-svage borgere samt

øge udbuddet af undervisningssteder. Vi ser derfor frem til, at flere menighedsråd og menighedsplejer vil indgå i et samarbejde med os," tilføjer Gitte E. Olsen.

En datastue, en it-café eller et uformelt undervisningssted er en billig aktivitet, som økonomisk kan hvile i sig selv, når den først er i gang. Etableringsomkostningerne afhænger af, hvad man ønsker og i øvrigt råder over. I samarbejdet er ikke afsat penge til at etablere datastuer. Erfaringen viser, at succesen er størst, hvor etableringen bunder i et reelt, aktivt ønske fra aktive ildsjæle om en datastue. Telecentre-danmark bistår gerne gratis med vejledning. Dog skal man betale transport og evt. honorar ved afholdelse af foredrag for interesserede i sognet om digitaliseringens betydning.

Vær med til at løse et samfundsproblem

1. november 2014 skal alle danskere have en digital postkasse, har Folketinget besluttet. Ifølge den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi skal 80 % af al kommunikation mellem borgerne og det offentlige i 2011-15 ske digitalt. Danmarks Statistiks opgørelse fra 2012 viste, at 29 % af de 65-89 årige aldrig brugte en computer, og at 38 % aldrig havde været på nettet. Det offentlige står over for en meget stor opgave og kan ikke klare den alene. Datastuerne modvirker, at for mange ældre, udsatte og andre it-svage borgere står tilbage på perronen, når digitaliseringstoget buldrer derud af. Er I interesseret i at komme i gang eller blot høre nærmere, så kontakt Telecentre-danmark på tlf. 20 91 48 10 eller info@tc-danmark.dk. Se mere om organisationen på www.tc-danmark.dk.

Interesserede land- og bysogne kan kontakte følgende medarbejdere

- for at få mere at vide om muligheder for menighedspleje og konkrete arbejdsområder:

Aalborg, Viborg og Aarhus Stift:

Birgitte Viftrup Mortensen,
tlf. 20 35 14 16, e-mail:
bvm@menighedsplejer.dk (generelt)

Ribe, Haderslev og Fyns Stift:

Annette C. Langdahl,
tlf. 21 34 26 62, e-mail:
acl@menighedsplejer.dk (generelt)

Lolland-Falster Stift:

Mei Petersen, tlf. 26 89 06 39,
e-mail: klp@menighedsplejer.dk
(generelt)

Disse 3 medarbejdere tager selv opgaven op eller henviser til en af kollegerne nævnt overfor.

Helsingør, Københavns og Roskilde Stift:

Helle Engelsborg Olsen,
tlf. 36 13 06 40, e-mail:
heo@menighedsplejer.dk
(besøgstjeneste,
netværksaktiviteter for ældre)
Nina Baun, tlf. 36 13 06 39,
e-mail: nb@menighedsplejer.dk
(aflastning til hjem med kronisk syge,
herunder demente, samt døende,
sorgstøtte).
Eva Christoffersen, tlf. 36 13 06 31,
e-mail ec@menighedsplejer.dk
(bisiddertjeneste for ældre, sorgstøtte)
Betina Køster, tlf. 36 13 03 41,
e-mail: bk@menighedsplejer.dk
(Folkekirkens Feriehjælp, netværks-
aktiviteter for børnefamilier).

Se også SMP's kursusfolder på forsiden af www.menighedsplejer.dk.

Giv et bidrag til "De Stille Stuer"

Støt derved SMP's landsdækkende uddeling af hjælp til økonomisk dårligt stillede.

I stedet for en bærebuks ved begravelsen eller en gave til nogen, der ikke mangler noget, så støt "De Stille Stuer". Navnet og arbejdsgruppen går helt tilbage til 1920'erne. Da talte man om "de stille stuer", hvor livet var gået i stå, fordi beboerne ikke havde til dagen og vejen. Sådanne steder findes den dag i dag. De indsamlede midler deles med Kø-

benhavns Understøttelsesforening efter en gammel aftale. SMP bruger en stor del af indtægterne herfra til den årlige julehjælp.

De Stille Stuers administration kan kontaktes ved henvendelse til Estrella Acosta på tlf. 36 46 66 66, eller på smp@menighedsplejer.dk. Hun sender besked til den pårørende eller den, der fejrer en mærkedag, med besked om, at NN har skænket beløbet til minde om afdøde eller til glæde for den, der har en mærkedag.

Livets Perler - en øvelse i livsmod

Livets Perler er et armbånd, hvis 18 perler rummer menneskelivets grunderfaringer. Kransen skaber sammenhæng, forbinder os som mennesker og giver livsmod og nyt perspektiv på livets udfordringer. Vi går gennem perlerne og reflekterer over livets store spørgsmål.

Ved Lene Skovmark,
sygeplejerske og præst

Foredrag på 1½ time
inkludativ pause. Honorar for et foredrag: 2.000 kr. eller efter aftale.
Kontakt: tlf. 28 36 11 76,
e-mail: lene.skovmark@mail.dk

Landet Rundt

– om besøgstjenester ved kirker på landet

Det gælder for landområderne ligesom for byerne, at den mest almindelige menighedsplejeaktivitet er besøgstjeneste for ensomme i private hjem. Denne er til tider suppleret med besøgs- og aflastningstjeneste for sygdomsramte og deres pårørende, eller med besøg og frivillige aktiviteter på det lokale plejecenter. Vi har talt med forskellige ledere af disse tjenester på tværs af landet og også spurgt om, hvilke øvrige aktiviteter man har i menighedsplejen på stedet. Vi har spurgt alle om, om der er særlige muligheder og udfordringer ved, at der er en diakonal aktivitet på landet.

Besøgstjenesten i Rødding-Løvel-Pederstrup

Sognene, der ligger nordøst for Viborg, har en fælles besøgstjeneste, der kom i gang i 2006. Den fungerer med et mindre antal besøgsvenner, p.t. 6 personer. Randi Theunissen, der er koordinator, fortæller, at besøgstjenesten er fleksibel på den måde, at besøgsvennerne også fungerer som aflastere i sygdomsramte hjem. Hvis den syge dør, tilbyder den frivillige at fortsætte som besøgsven hos den efterladte, og vennen følger sin besøgsvert, hvis denne skal på plejehjemmet. Man besøger også demente.

Beboere fra Kolkær på fælles morgenudflugt til Søby (kilde: www.kolkaer.dk.)

I Rødding, hvor Randi bor, er der et meget aktivt kirkeliv med mange frivillige ved kirkens aktiviteter, f.eks. ved kirkekaffen og ved fællesspisningen, der er 1 gang pr. måned. Man samarbejder med Røde Kors om en nørkleklub, der holder til i kirkens lokaler. Det kendetegner disse landsognes kirke- og samfundsliv, fortæller Randi, at man har blik for hinanden og passer på hinanden.

Besøgstjenesten i Løjt Kirkeby

Besøgstjenesten i dette landsogn nord for Aabenraa kom i gang for ca. 5 år siden, og koordinatoren Marianne Bork Rasmussen fortæller, at der lige nu er 7 besøgsvenner. Den ældste af dem er 85 år. Nogle melder sig selv, og andre kommer med, når hun prikker dem på skulderen. Den sidste metode har vist sig at være god, fortæller Marianne. Sognet har også fået etableret mulighed for julehjælp, og på tegnebrættet er der en plan om at inddrage årets konfirmander i at være med til at stå for kirkekaffen. Det er godt at få den unge generation med også, slutter Marianne.

Besøgstjenesten i menighedsplejen for Holeby og Omegn

Menighedsplejen, der foruden Holeby omfatter de små sogne Bursø, Errindlev, Olstrup, Tågerup, Fuglse, Krønge og Torslunde på det sydlige Lolland, blev stiftet tilbage i 2003, og allerede få måneder efter starten kom Eva Petersen, der er menighedsplejens formand, i gang som besøgsven. Der er, fortæller hun, lige nu 15 besøgsvenner, hvoraf 1 er helt nystartet, men langt størstedelen har været med meget længe. Besøgstjenesten omfatter også en aflastningstjeneste for pårørende til

Kirken i Holeby. Kilde: www.sogn.dk

sygdomsramte. De frivillige tilknyttes tit et menneske, der ikke bor så langt væk, men somme tider passer det bedre at matche med en frivillig, der har et stykke vej at køre ud til sin vært, og det er ikke et problem. Der gøres meget ud af PR for tjenesten, idet der foruden i kirkerne ligger brochurer fremme hos lægerne, på ældrecentret og hos købmanden.

I menighedsplejen har man desuden i en del år været med til at hjælpe børnefamilier af sted på ferie med Folkekirkens Feriehjælp, og man har et godt samarbejde med skolen og dagplejen om at finde de familier, der har behov. Det nye familienetværksprojekt på Loland er man også kommet med i, og Eva glæder sig over, at det fortsætter et år mere.

Besøgstjenesten i Rind, Kollund og Kølkær

Sognepræst Jim Sander Christensen har fra 2013 været koordinator af besøgstjenesten for Rind, Kollund og Kølkær sogne, der udgør et pastorat. Sognene ligger lidt syd/sydpøst for Herning. Før den tid var der besøgstjenester knyttet til de enkelte sogne. Efter sammenlægningen er besøgstjenesten

blevet mere effektiv og omfatter nu ca. 30 frivillige, der udfører en fin indsats for at støtte ensomme i sognene. For at styrke arbejdet er man i besøgstjenesten gået ind i en sammenslutning af nu i alt 9 sogne, der er tilknyttet Herning Frivilligcenter, og som støtter hinanden på forskellige måder, bl.a. ved at mødes rundt i sognene med fælles inspirationsaften for de 9 sognes besøgsvenner. Næste gang er det i Rind-Kollund-Kølkær pastorat, alle mødes. Det kan være en støtte for besøgstjenester på landet at mødes også med bysogne, som man i Herningområdet gør via Frivilligcentret.

Jim er selv bosat i det mest landlige af sognene, Kølkær (med ca. 600 beboere), som er et meget aktivt landsbymiljø. Han fortæller om, at det er et dejligt sted at være, med mange fælles aktiviteter på tværs af forskellige grupper og foreninger. Der er blandt andet købmand, idrætshal og en skole til og med 6. klasse. Kirken indgår som noget helt naturligt i fællesskabet sammen med mange andre. På Kølkærs hjemmeside "Landsby med vilje" (www.kolkaer.dk) kan man læse om de mange gode fælles initiativer i landsbyen.

Kurser SMP efteråret 2014

Basiskursus for aflastere

Fra 1. til 3. oktober afholder Samvirkende Menighedsplejer på Fjelsted Skov Kro (Ejby, Fyn) et landsdækkende basiskursus for nye frivillige, der arbejder med aflastningstjeneste, vågetjeneste eller netværksaktiviteter for demensramte. Pris 2.800 kr. pr. deltager. Læs nærmere om indhold m.m. på www.menighedsplejer.dk, eller kontakt kursusleder Nina Baun (tlf. 36 13 06 39, e-mail nb@menighedsplejer.dk) for nærmere information.

Efterårskursus Kirkens Genbrug

Fra 8. til 10. oktober afholder Samvirkende Menighedsplejer på Kursuscenter Brogaarden (Strib, Fyn) et kursus for op til tre deltagere fra hver af de 18 tilsluttede genbrugsbutikker. Kurset er forbeholdt frivillige med et ansvar i butikkerne. Kursusdeltagelsen er gratis. Et vigtigt tema bliver "Værdisætning". Læs nærmere om kurset på www.menighedsplejer.dk. Eller kontakt kursusleder Annette B. Iversen (tlf. 40 16 00 20, e-mail abi@menighedsplejer.dk) for flere oplysninger.

Temakursus: Ledelse af frivillige

Afholdes to steder:

- Grundtvigskirken i Esbjerg,
Ribegade 74, Esbjerg,
30. oktober kl. 9-16
- Vestervang Kirke,
Gurrevej 66, Helsingør,
31. oktober kl. 9-16

At lede frivillige er vanskeligere end at lede ansatte, og det gør ledelsesopgaven både spændende og udfordrende. I dette kursus sætter vi fokus på, hvor-

OBS: Se fælles oplysning vedr. tilmelding til alle kurser i faktaboks.

dan du kan medvirke til at skabe en attraktiv frivillighedskultur i din kirke. Vi tager fat i konkrete redska-

ber så som motivation, fællesskab, rekruttering og forventningsafstemning. Alle dele er vigtige brikker for de kirker, som drømmer om flere frivillige, der tager ejerskab.

Program for begge kurser:

9.00-10.00

Ankomst og morgenkaffe

9.45-10.00

Morgenandagt

10.00-12.30

Undervisning ved en af oplægsholderne Rie Skårhøj eller Esther Skov Rygaard: At lede frivillige. Begge arbejder i Led-frivillige.dk som foredragsholdere og konsulenter. De har lang erfaring med ledelse af frivillige bl.a. i foreningen RETRO. De har udgivet en ny bog om ledelse af frivillige. Bogen er baseret på interview og research blandt dem, som andre omtaler som 'gode ledere' i en række frivillige organisationer. Herunder også folkekirken.

12.30-13.15

Frokost

13.15

Oplæg til workshops

13.30-15.00

Deltagelse i workshops: Hvad med ledelse af unge frivillige? v/ Rie Skårhøj eller Esther Skov Rygaard.

Hvordan koordinere diakonal frivillighed? v/konsulenterne Annette Langdahl eller Nina Baun, Samvirkende Menighedsplejer.

15.00-15.15

Kaffepause

Faktaboks:

Fælles vedr. tilmelding til alle kurserne:

Tilmelding på tlf. 36 46 66 66 eller e-mail: smp@menighedsplejer.dk. Anfør venligst data (navn, tlf. nr., e-mail) samt kursusindhold, kursusdato og evt. workshop nr. Tilmeldingsfrist: For basis- og genbrugskursus 1 uge før kurset, for de øvrige kurser 2 uger før kurset. Betaling ved tilmelding.

15.15

Samling og opsummering

16.00 Farvel og på gensyn!

- Kursusleder i Esbjerg:
*Annette Langdahl, konsulent
i Samvirkende Menighedsplejer.*
- Kursusleder i Helsingør:
*Eva Christoffersen, konsulent
i Samvirkende Menighedsplejer.*

Pris:

For medlemmer: 250 kr.
ved rettidig tilmelding, ellers 300 kr.
For ikke-medlemmer: 300 kr.
ved rettidig tilmelding, ellers 350 kr.
Indbetales på konto: 8075 2018699.

Temakursus: Kirkernes indsats for sårbare børnefamilier

Vollsmose Kirke, Vollsmose Allé 8,
5240 Odense NØ, 6.
november 2014, kl. 10-16.

Er jeres sogn interesseret i at hjælpe de sårbare børnefamilier? Så har I nu mulighed for at hente inspiration, redskaber og til at høre, hvilke muligheder der kunne være relevante for jeres sogn. Spørgsmål som "hvordan kommer vi så i gang med arbejdet?" og "hvorledes får vi skabt kontakten til de sårbare børnefamilier?", vil være nogle af de emner, vi vil drøfte og dele erfaringer med hinanden om på dagen.

Program:

Kl. 10.00:

Ankomst, kaffe og brød

Kl. 10.30:

Velkomst og morgenandagt

Kl. 11.00:

*Sårbare familier ved Lene Sletved,
familieterapeut ved Familiecenter
Lolland.*

Kl. 12.30:

Frokost

Kl. 13.30:

3 workshops:

- 1. Hjælp i øjenhøjde – oplæg ved
sognemedhjælper Gunhild Als
fra Risbjerg Kirke i Hvidovre.*
- 2. Feriehjælp og familiearbejde
– oplæg ved Ulrich Vogel,
sognepræst i Tingbjerg Kirke
i Københavns Nordvestkvarter.*
- 3. Netværk for sårbare børnefamilier
– oplæg ved konsulent Mei
Petersen, Samvirkende
Menighedsplejer.*

Kl. 15.30 – 16.00:

Afslutning

*Kursusleder: Betina Køster, konsulent
i Samvirkende Menighedsplejer*

*Pris: For medlemmer: 250 kr. ved
rettidig tilmelding, ellers 300 kr.*

*For ikke-medlemmer: 300 kr. ved
rettidig tilmelding, ellers 350 kr.*

Indbetales på konto: 8075 2018699.

At finde de næster der venter...

på nogen med vore talenter

Sådan lyder en strofe fra en salme af Iben Krogsdal. Dybest set er det vel, hvad det kristne liv går ud på. At vi finder nogen, vi kan være næste for med netop det, vi kan. Og Jesus lægger ikke fingrene imellem, når det kommer til talen om, at vi faktisk er forpligtede på at bruge og udvikle vores talenter. Men at være næste er ikke noget, vi gør for nogen, men sammen med nogen. Skabt i den treenige Guds billede, hvis inderste væsen er fællesskab, bliver vi først rigtig os selv i fællesskab med andre. Nogen vil helst være i fællesskaber med mange, andre hellere med hin enkelte, begge dele er helt fint. Men opgaven er at finde de næster der venter .... Kræfterne til at løse opgaven kommer fra fællesskabet med Gud.

I et samfund, hvor vi bliver mere og mere netværksmennesker og har flere muligheder for at vælge kun at omgås folk, der interesserer sig for det samme som vi og har samme baggrund, er det en kæmpe udfordring at involvere sig i lokale fællesskaber. Men hvis vi vil have kirke på landet, er vi nødt til at leve på landet og ikke køre væk, hver gang vi 'skal' noget. Uden folkeligt liv og fællesskab er der ikke noget kirkeligt liv. Men der er, ikke mindst på landet, næster der venter på nogen med vore talenter. Omkvædet i Iben Krogsdals salme lyder: "Det er hvad det handler om, den levede kristendom". Jeg kunne ikke være mere enig.

*Sognepræst Christina Rygaard Kristiansen,
Tingbjerg Sogn*

Samvirkende Menighedsplejer

Valby Tingsted 7, 2500 Valby. Tlf. 36 46 66 66 Fax. 36 13 06 20,
www.menighedsplejer.dk
Giro nr. 9541 - 7001797, Sydbank reg. nr. 8075, kontonr. 2018699

Redaktion:

Generalsekretær Kirsten R. Laursen (ansv.)
Bjørn Andersen (lay-out)

Tryk BORDING A/S

ISSN - Nr.: 1396 - 88803

